

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน

Development of the Exercise-Assisted Instruction in Reading-Aloud Spelling of Thai Words for 1st Grade Education Ban Poe-Nguen School

คำนึง จันทะนัน¹ สุรکانต์ จังหาร² เรวดี อาษานาม³ และสมาน เอกพิมพ์⁴

Khamnueng Janthanant,¹ Surakan Jangarn,² Rewadee Arsanam³ and Samarn Ekkapim⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 **ประการที่สอง** เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ **ประการที่สาม** เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ **ประการที่สี่** เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย และ**ประการที่ห้า** เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำภาษาไทย จำนวน 20 แผน แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย จำนวน 20 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.6027 คิดเป็นร้อยละ 60.27
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม



4. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังจากการทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากความรู้หลังเรียน ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

5. ความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย

ABSTRACT

This study aimed to 1) develop exercise-assisted instruction in reading-aloud spelling of Thai words for Prathomsuksa I students of Ban Poe-Nguen School that meets the required 80/80 efficiency, 2) find the effectiveness index of the Exercise-Assisted Instruction developed by the researcher, 3) compare the students' achievements before and after learning through the Exercise-Assisted Instruction, 4) study students' retention after learning through Exercises-Assisted Instruction, and 5) study the students' satisfaction.

The sample consisted of 6 students for 1st grade education studying in the second semester of the academic year 2007 at Ban Poe-Nguen School, Mahasarakham Educational service Area Office 1. The instruments used in the study were 20 lesson plans, a 30-item 3-choice learning achievement test, and a 15- item 5-scale questionnaire on the students' satisfaction. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, and standard deviation.

Findings of the study are as follows:

1. The efficiency of the lesson plans using the Exercise-Assisted Instruction in reading-aloud spelling of Thai words for Prathomsueksa I students was 84.83/83.89, which was higher than the established 80/80 criterion.

2. The effectiveness index was 0.6027, meaning the students' learning increased 60.27%

3. The students' posttest learning achievement was significantly higher than that of the pretest at .05 level.

4. Test of the students' retention taken 2 weeks after the posttest revealed no significant difference in knowledge tested after the learning.

5 The students' overall satisfaction with the Exercise-Assisted Instruction was found at a high level, with average mean of satisfaction for specific items ranging from high to highest.

Keywords : Development of the Exercises-Assisted Instruction, Reading-aloud Spelling, Thai Words Spelling, Prathomsueksa I Students, Learning Achievement.

บทนำ

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความ เป็นปึกแผ่นของสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งยังเป็นสมบัติ ทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ บ่งบอกถึง ความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และช่วยสร้างบุคลิกภาพของ คนไทยให้มีความเป็นไทย ดังนั้น คนไทยจะต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา หมั่นฝึกฝนให้มีทักษะ การฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพื่อ นำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้สิ่งต่างๆ และการสร้างความ เข้าใจอันดีต่อกันให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2545 : 3) ดังนั้น ภาษาไทยจึงมีความสำคัญ และความจำเป็นต่อผู้เรียนโดยเฉพาะการอ่านและการเขียน เป็นทักษะที่สำคัญและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับ ประถมศึกษา เด็กที่อยู่ในวัยเรียน หากมีความสามารถในการอ่านและการเขียนได้ดีมักจะประสบผลสำเร็จในการ เรียนรู้วิชาอื่นๆ ไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2535 : ไม่มีเลขหน้า) กล่าวว่า ทักษะในการอ่านและเขียน เป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ หากเด็กในชั้นประถมศึกษา มีปัญหาในการอ่านและเขียนจะทำให้เด็กเรียนรู้ในกลุ่มสาระ อื่นๆ มีปัญหาไปด้วย เพราะการอ่านและเขียนมีความสำคัญ ต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องสอนการอ่านสะกดคำภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 เพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่านและเขียน ในการเรียนรู้ได้ ถูกต้องยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น มุ่งเน้นความสำคัญด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดย ยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนานตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กรมวิชาการ, 2545 : 3) การ

จัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระ การเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐาน การคิด การเรียนรู้และแก้ปัญหา การเรียนรู้ภาษาไทยจึง ต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ตรงตามความหมาย และมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง จึงต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 2)

จากการศึกษา การสอนภาษาไทยในปัจจุบัน เปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิม ไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียง อย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารกับ ผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตและปัญหาของสังคม เน้นการสอนภาษาใน ฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนา ตนเอง นอกจากนั้นต้องสอนเพื่อพัฒนาความคิด ผู้เรียนที่ มีความคิดจะต้องมีประสบการณ์และประมวลคำมากพอที่ จะสร้างความคิดได้อย่างชาญฉลาด รอบคอบ ขณะเดียวกัน การสอนภาษาไทยจะต้องเน้นการรักภาษาไทยในฐานะเป็น วัฒนธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ในรูปของหลักภาษา (กรมวิชาการ, 2545 : 1) ดังนั้น ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนรู้ หลักและวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยม เช่น การมีนิสัยรักการอ่าน การรู้จักคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล การคิดสร้างสรรค์ การเป็นคนมีระเบียบ รู้จัก ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ มีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย (กรมวิชาการ, 2544 ข : 35) ดังนั้น ในด้านกระบวนการสอนของครูจึงจำเป็นต้อง ได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของ ผู้เรียนด้วย ผู้สอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้คิดลงมือทำ และ การค้นหาความรู้มากกว่าการสอนที่มุ่งเน้นเนื้อหาเพียง อย่างเดียว ครูต้องหมั่นฝึกฝนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน



ซึ่งได้แก่ การมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เน้นการฝึกและพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านให้สัมพันธ์กัน ตลอดจนครูต้องสอนให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น ฝึกซ้ำๆ ทวนอยู่บ่อยๆ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเขียนได้ถูกต้องและอ่านเขียนได้คล่อง (ประวีณา เอ็นดู, 2547 : 2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกการอ่านสะกดคำ ซึ่งจะต้องทำให้ผู้เรียนจำได้และฟังเข้าใจ พู่อ่านเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และวิธีการที่จะฝึกทักษะภาษาไทยให้ได้ผลดีอีกวิธีหนึ่ง คือ การฝึกด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย เพราะแบบฝึกภาษาไทยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการสอนภาษาไทย จะเห็นได้ว่าการอ่านสะกดคำและการเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมากในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เด็กจะเริ่มเรียนในการเน้นทักษะการอ่านสะกดคำ มีกระบวนการฝึกทักษะที่มีทั้งกระบวนการอ่านและการเขียนได้ นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะต่างๆ จะมีความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ดี เพราะนักเรียนได้ฝึกบ่อยๆ ได้ลงมือฝึกปฏิบัติเอง เกิดความสนุกสนาน และเกิดความแม่นยำคล่องแคล่วในการฝึกทำแบบฝึกทักษะ ดังที่ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2534 : 1-2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และช่วยให้ครูทราบผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกาดี ปัญญารณศิริ (2541 : 57-80) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล และพยัญชนะควบกล้ำ ร ล ว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเสียงเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ อัมพวรรณ โคโตลี (2550 : 92-93) พบว่า การนำแบบฝึกทักษะมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และมีความคงทนในการเรียนรู้

สภาพปัจจุบันการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านโพธิ์เงินพบว่า นักเรียนมีความบกพร่องทางด้านการอ่าน เช่น การอ่านพยัญชนะและสระไม่ได้ จำตัวพยัญชนะ สระวรรณยุกต์ไม่ได้ ประสมคำไม่เป็น อ่านสะกดคำไม่ได้ จึง

เป็นปัญหาทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ถูก การใช้คำไม่ถูกต้อง และไม่รักการอ่าน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ จากการทดสอบสมรรถภาพการอ่านออกเสียงและการเขียนตามคำบอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คะแนนรวม 193 ค่าเฉลี่ย 32.16 คิดเป็นร้อยละ 80.41 รวมทั้งหมดช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวน 17 คน คะแนนรวม 525 ค่าเฉลี่ย 30.88 คิดเป็นร้อยละ 77.20 เป็นคะแนนที่ไม่น่าพอใจ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือได้คล่อง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย
4. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 6 คน วิธีได้มาเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความคงทนในการเรียนรู้

2.2.3 ความพึงพอใจในการเรียนรู้

3. เนื้อหา

เนื้อหาและคำศัพท์ที่นำมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ได้มาจากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานเล่ม 1 - 2 และหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 - 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งมีจำนวนพยัญชนะ 44 ตัว และสระ 19 ตัว

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้เวลาในชั่วโมงปกติ จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของ

โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 6 คน

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการสอนแผนละ 1 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

2. แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ชุด ชุดละ 3 กิจกรรม รวม 60 กิจกรรม

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

วิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัยตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับการ จดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวดำเนินการ การวัดผลประเมินผล และการติดตามผลของ กรมวิชาการ (2544 ข : 1-34)

1.2 ศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐาน ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับบทเรียนที่ใช้ในการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านสะกดคำภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของ กรมวิชาการ (2536 : 5-9)

1.3 ศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน



พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ทราบแนวทางของหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ สุนทร สันฐานนท์ และคณะ (2545 : 19-28)

1.4 ศึกษาเนื้อหาที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วทำการวิเคราะห์เป็นหน่วยย่อยๆ เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเนื้อหาที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ คือ สารที่ 1 การอ่าน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.5 กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้สารครบถ้วน สมบูรณ์ คือ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

1.6 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของ กรมวิชาการ (2545 : 53-54) ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่นำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 20 แผน

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องของภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมและถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะให้ปรับการใช้ภาษาให้ชัดเจน เว้นวรรคตอนและใช้คำให้ถูกต้อง และปรับขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้มีลำดับตามขั้นตอน ผู้วิจัยจึงนำข้อบกพร่องดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข

1.8 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด โดยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการสร้างแบบประเมินแผนการจัดการจากหนังสือทฤษฎีการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด

(2545 : 63-71) และเทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของ วัฒนาพร รัชบุทฺธิ (2545 : 193-196)

1.9 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมด้วยแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะในด้านมาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

1.11 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน มาหาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ระดับคุณภาพ คือ กำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 5.00 จึงจะนำไปใช้

1.12 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านชีศรีสง่าโนนเสียว จำนวน 12 คน เพื่อหาความเหมาะสมในการทำกิจกรรม ภาษา ที่ใช้ และสื่อที่ใช้

1.13 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 ถึงวันที่ 8 ธันวาคม 2551 โดยมีรูปแบบการวิจัยและการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One group pre-test post-test design

2. การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการเรียน และวิธีประเมินผล การเรียนรู้

2.2 ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากนั้นนำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน

2.3 ดำเนินการสอนตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้กลุ่มเป้าหมายเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยเป็นเวลา 20 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 ถึงวันที่ 8 ธันวาคม 2551

2.4 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาครบทุกแผนแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ทดสอบก่อนเรียน

2.5 หลังจากทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ได้ให้นักเรียนทำแบบศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย

2.6 หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ ทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทดสอบความคงทนในการเรียนรู้

2.7 ตรวจให้คะแนนผลการทดสอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. หาประสิทธิภาพของการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

3. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. วิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยด้วยสถิติแบบนอนพารามेटริก (Nonparametric) โดยวิธีของวิลค็อกซัน (Wilcoxon matched-pairs signed-ranks test)

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย โดยการหาคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งกำหนดแปลผลคะแนนตามระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.6027 คิดเป็นร้อยละ 60.27

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังจากการทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากความรู้หลังเรียน ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

5. ความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย โดยรวมอยู่



ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/83.89 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกทักษะเท่ากับร้อยละ 84.83 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับร้อยละ 83.89 แสดงว่า การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากกระบวนการสร้างและพัฒนา มีขั้นตอนที่เหมาะสม คือ ได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ศึกษาคู่มือและหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาเอกสารการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ แล้วนำขั้นตอนการสอนมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้โดยแบ่งสาระย่อยเป็น 20 เรื่อง และจัดทำแบบฝึกทักษะจำนวน 20 ชุด ซึ่งแบบฝึกทักษะแต่ละชุดมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปหลายรูปแบบ เช่น การฝึกสะกดคำ การผสมตัวอักษรตามตัวที่กำหนด การโยงภาพกับคำ การเติมสระพยัญชนะ ตัวสะกดให้เป็นคำที่มีความหมาย หากที่ผสมสระแล้วฝึกอ่าน เรียงลำดับตามความยากง่ายของเนื้อหา และมีภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน ซึ่งวิธีนี้ศรีไพวรรณ (2517 : 412-413) อธิบายว่า การสร้างแบบฝึกจะต้องให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก และลำดับขั้นการเรียนรู้ ชุดการฝึกต้องอาศัยรูปภาพจนึงนักเรียนและไปตามลำดับความยากง่ายเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พัฒนาแผนการจัดการ

เรียนรู้โดยการศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิดในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ศึกษามาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและกิจกรรม และปรับปรุงแก้ไขจนได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ มีความเหมาะสมจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบ ซึ่งผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้อีกขั้นหนึ่งก็คือ การนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มย่อย เพื่อหาความเหมาะสมของกิจกรรม เวลา สื่อและแหล่งเรียนรู้ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขจนเป็นแผนที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดลำดับขั้นตอนเนื้อหา กิจกรรมได้อย่างชัดเจน เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถนำไปใช้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 61-72); เตือนใจ คุณมาศ (2542 : 65-84); ณัฐวัฒน์ ทองเกลียว (2545 : 67-98); มะลิวัลย์ พบลาก (2549 : 92-93) และอัมพวรรณ โคโตลี (2550 : 81-115) ที่พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.6027 คิดเป็นร้อยละ 60.27 ซึ่งหมายความว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เป็นวิธีการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนทุกคน เพราะนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

มีส่วนร่วมและการแสดงออกในการร่วมกิจกรรม และแบบฝึกทักษะเป็นส่วนเพิ่มเติมเสริมหนังสือเรียนช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคลและสามารถฝึกได้หลายๆ ครั้ง โดยเน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการ นักเรียนจึงเรียนรู้อย่างมีความสุขซึ่งจัดได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 61-72); ณัฐวัฒน์ ทองเกลียว (2545 : 67-98); มะลิวัลย์ พบลาก (2549 : 92-93) และอัมพวรรณ โคโตลี (2550 : 81-115) ที่พบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะมีความเป็นไปได้ที่ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น

3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนได้ความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งผลสรุปนี้เชื่อมั่นได้ถึงร้อยละ 95 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้ฝึกทักษะด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างตามลักษณะแบบฝึกที่ดีของ สมชัย ไชยกุล (2526 : 14-15) และวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131-132) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน ควรเป็นแบบฝึกที่ทำท่ายให้แสดงความสามารถ และกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองต่อสิ่งที่ฟังปรารถนา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2522 : 25-26) และพรณี ชูทัย (2522 : 192-195) ได้เสนอไว้ว่า สิ่งใดก็ตามถ้ามีการฝึกหัดบ่อยๆ ยิงทำให้ผู้ฝึกคล่องแคล่ว สามารถทำได้ดี ความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจที่แตกต่างกัน การสร้างแบบฝึกจึงพิจารณาถึงความเหมาะสมไม่ยากหรือไม่ง่ายเกินไป และมีหลายแบบ การจูงใจผู้เรียนโดยจัดแบบฝึกจากง่ายไปยากเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไป การใช้แบบฝึก

สั้นๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย การเสริมแรงควรให้ได้ ได้รับการเสริมแรงอย่างทั่วถึง การสร้างแบบฝึกที่น่าสนใจเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนสนุกสนาน นักเรียนมีความพอใจที่จะเรียน และประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 61-72); ผกาวัต ปัญญารณศิริ (2541 : 57-80); ณัฐพงศ์ สาวงศ์ดุษย์ (2542 : 76-91); ศรศักดิ์ ศรีตระกูล (2542 : 72-86) และอัมพวรรณ โคโตลี (2550 : 81-115) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังจากการทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากความรู้หลังเรียน แสดงว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพวรรณ โคโตลี (2550 : 81-115) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความคงทนในการเรียนรู้ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองจากการทำแบบฝึกหลายๆ ครั้งจนเข้าใจ จึงทำให้เกิดความคิดรวบยอดและจดจำได้นานขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุชา จันทน์เอม (2539 : 182) ที่ว่า กิจกรรมที่เรียนรู้โดยการปฏิบัติด้วยความเข้าใจ หมายความว่าสิ่งที่เรียนบ่อยๆ จะทำให้จำได้แม่นยำยิ่งขึ้น และมีความคงทนในการจำดีขึ้น

5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพวรรณ โคโตลี (2550 : 81-115) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีความพึงพอใจต่อแผน



การจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและกิจกรรมหลายรูปแบบ ตลอดจนการแทรกกระบวนการอื่นๆ อย่างหลากหลายเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ไม่เคร่งเครียด จึงส่งให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและกล้าแสดงออก รวมทั้งการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกทักษะ ครูได้แจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบทันที การที่นักเรียนได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้อาจทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนต่อไป อีกทั้งการได้รับการเสริมแรงทางบวก จะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2545 : 119) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในเป็นผลทางด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับความยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลของการตอบแทนจากภายนอกจะเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดทำให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับความยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ มีการวางแผน กำหนดกิจกรรมการฝึกให้แน่นอน ทำการฝึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะนั้นเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

1.2 ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลาย เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้ดีขึ้น

1.3 ครูผู้สอนต้องตรวจผลงานของนักเรียนทุกครั้ง ที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมและตรวจแบบทดสอบย่อย แล้วแจ้งคะแนนทันทีทุกครั้งหลังทำแบบทดสอบ ทั้งนี้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน

1.4 ควรมีการเสริมแรงให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง เช่น การยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัล เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนหลายๆ โรงเรียน เพื่อจะได้ผลสรุปที่กว้างขึ้นและครอบคลุมประชากรที่หลากหลาย

2.2 ควรมีการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทยประกอบการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ในชั้นอื่นๆ ให้ครบทุกชั้นหรือช่วงชั้น

2.3 ควรมีการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเนื่องจากเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องสอนควบคู่ไปกับการอ่าน เพราะถ้าผู้เรียนอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่วก็จะช่วยให้ผู้เรียนเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่วตามไปด้วยเช่นกัน

2.4 ควรมีการศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในการสอนอ่านสะกดคำกับตัวแปรอื่น เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดสังเคราะห์ หรือการคิดวิจารณ์ญาณ

2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ และ

ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่นๆ แบบอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรภานต์ จักร ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรวดี อาษานาม และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมาน เอกพิมพ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสัน จุมปาเผด รองศาสตราจารย์ ดร.สมทรง สุวพานิช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนคณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนการศึกษาตามหลักสูตร ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงศ์ สว่างค์ต้อย. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐวัฒน์ ทองเกลียว. (2545). การสร้างหนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องเที่ยวงานแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เตือนใจ คุณมาศ. (2542). การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทย เรื่อง ชีวิตของพลายน้อย และแบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประวีณา เอ็นดู. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ผกาดี ปัญญวรณศิริ. (2541). การสร้างแบบฝึกการอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล และพยัญชนะ ควบกล้ำ ร ล ว เพื่อใช้เสริมการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

มะลิวัลย์ พบลาภ. (2549). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนกลุ่มคำที่มีปัญหาในชุมชนบ้านนาเดื่อ ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัมพวรรณ โคโตลี. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการสะกดคำกลุ่มสระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.